

Analiza dosežkov poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu iz italijanščine

ric

Državni izpitni center

Državni izpitni center
2021

Analiza dosežkov poskusnega preverjanja znanja
v 3. razredu iz italijanščine

Avtor: *dr. Sergio Crasnich*

Izdal: *Državni izpitni center*

Računalniški prelom: *Jana Lavtar*

KAZALO

Analiza dosežkov poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu iz italijanščine	1
Dosežki po spolu in regijah	2
Struktura preizkusa znanja.....	3
Ugotovitve po izvedbi poskusnega preverjanja znanja.....	4
Splošne ugotovitve	5

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Osnovni statistični podatki pretestiranja (september 2020).....	1
Preglednica 2: Osnovni statistični podatki poskusnega preverjanja znanja (marec 2021).....	1
Preglednica 3: Sestava preizkusa po taksonomskih stopnjah	3
Preglednica 4: Seznam preverjenih standardov znanja iz UN	4
Preglednica 5: Specifikacijska tabela.....	4

KAZALO SLIK

Slika 1: Primerjava porazdelitve dosežkov učenk in dosežkov učencev pri italijanščini, 3. razred.....	2
---	---

Analiza dosežkov poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu iz italijanščine

Poskusno preverjanje znanja iz italijanščine so v marcu 2021 pisali učenci 3. razreda vseh treh osnovnih šol z italijanskim učnim jezikom na narodnostno mešanem območju Slovenske Istre. Poskusnega preverjanja znanja se je udeležilo 75 učencev.

Učiteljice vključenih šol so same izbirale uro izvedbe in dogovorile so se za 1. šolsko uro. Za pisanje preizkusa so imeli učenci na voljo 45 minut. Predvideni čas za reševanje poskusnega preverjanja znanja je bil zadosten, saj po podatkih sodeč ni veliko učencev puščalo praznih zadnjih nalog.

Septembra 2020 se je s preizkusom znanja, ki je bil predviden za poskusno preverjanje znanja v šolskem letu 2019/2020, izvedlo pretestiranje, saj je bilo poskusno preverjanje v lanskem šolskem letu odpovedano zaradi epidemije. Pretestiranja so se udeležili učenci vseh treh osnovnih šol z italijanskim učnim jezikom, ki so bili septembra 2020 vpisani v 4. razred (67 učencev).

Osnovne statistične podatke pri pretestiranju in poskusnem preverjanju znanja prikazujeta spodnji preglednici.

Preglednica 1: Osnovni statistični podatki pretestiranja (september 2020)

Število učenk in učencev	67
Število postavk	19
Možne točke	20
Povprečno število točk	13,78
Povprečno število točk v odstotkih	68,88
Standardni odklon	14,46
Indeks težavnosti	0,69
Indeks zanesljivosti	0,62

Preglednica 2: Osnovni statistični podatki poskusnega preverjanja znanja (marec 2021)

Število učenk in učencev	75
Število postavk	19
Možne točke	20
Povprečno število točk	12,05
Povprečno število točk v odstotkih	60,27
Standardni odklon	19,90
Indeks težavnosti	0,60
Indeks zanesljivosti	0,80

Po eni strani je skupni dosežek na pretestiranju znašal skoraj 69 odstotnih točk, torej je bil precej visok (najnižji dosežek je bil 30 odstotnih točk, najvišji dosežek pa 95 odstotnih točk). Po drugi strani pa je bil indeks zanesljivosti pretestiranja nizek (0,62). Sledila je analiza rezultatov, na podlagi katere je predmetna komisija oblikovala preizkus za poskusno preverjanje znanja v šolskem letu 2020/2021.

Skupni dosežek na poskusnem preverjanju znanja je znašal približno 60 odstotnih točk, torej je bil nižji kot na pretestiranju, toda še vedno precej visok (najnižji dosežek je bil 10 odstotnih točk, najvišji dosežek pa 90 odstotnih točk). Obenem pa se je indeks zanesljivosti zvišal (0,62 pri pretestiranju, 0,80 pri poskusnem preverjanju znanja).

Dosežki po spolu in regijah

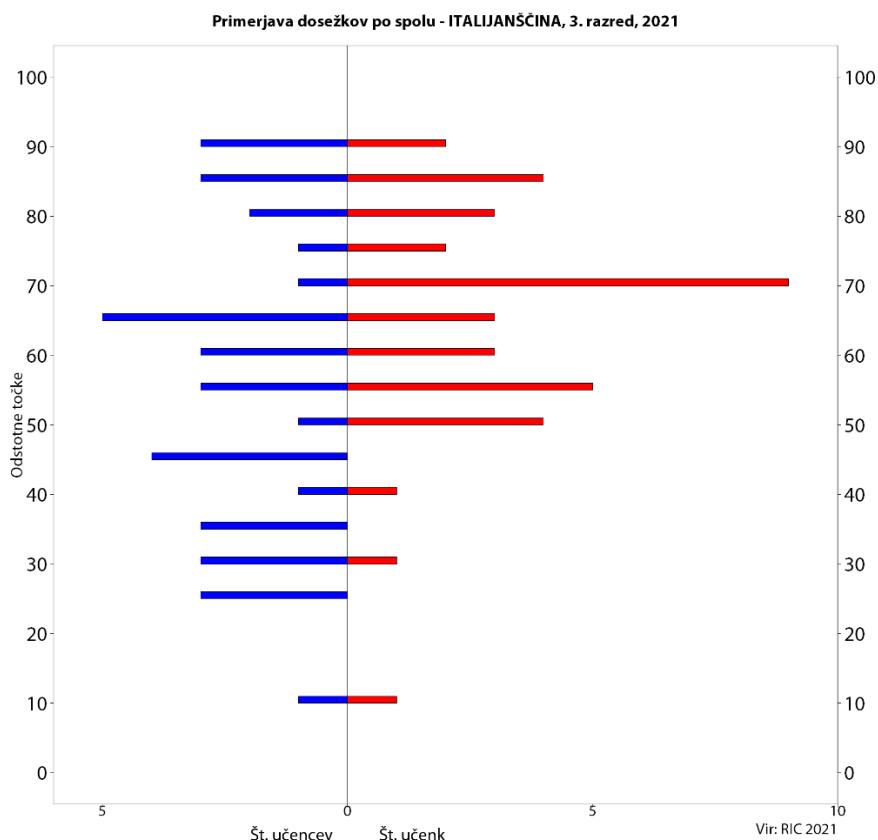
Poskusno preverjanje se je izvedlo samo v eni (Obalno-kraški) regiji in ga je opravljalo omejeno število učencev (75), zato podatki ne omogočajo posploševanja in analize po regijah.

Poskusno preverjanje znanja iz italijanščine je marca 2021 opravljalo 37 učencev in 38 učenk. Kar zadeva spol, je bil dosežek učenk in učencev razporejen enako (minimalno število doseženih točk je 2 točki oziroma 10 odstotnih točk, maksimalno število doseženih točk pa 18 točk oziroma 90 odstotnih točk).

Mediana razporeditve dosežkov je 13 točk oziroma 65 odstotnih točk. Pri tem pa se število učencev in učenk precej razlikuje, saj je več kot 13 točk pridobilo 15 učencev (41 % udeležencev) in 23 učenk (61 % udeleženk). Tudi modus dosežkov je nekoliko višji za učenke (9 učenk s 14 točkami oziroma 70 odstotnih točk) kot za učence (5 učencev s 13 točkami oziroma 65 odstotnih točk).

Dosežki učencev in učenk se torej razlikujejo, saj se je večina učencev razporedila v spodnji polovici dosežkov (pod mediano), medtem ko se je večina učenk razporedila v zgornji polovici dosežkov (nad mediano).

Slika 1: Primerjava porazdelitve dosežkov učenk in dosežkov učencev pri italijanščini, 3. razred

Struktura preizkusa znanja

S preizkusom se je po navodilih Državne komisije preverjala bralna pismenost. Predmetna komisija se je za strukturo preizkusa odločila na podlagi izkušnje, pridobljene pri pripravi nacionalnega preverjanja znanja iz italijanščine za 6. in 9. razred, na podlagi podatkov o poteku opismenjevanja v šolah z italijanskim učnim jezikom ter upoštevajoč priporočila strokovne literature.

Sestavo preizkusa glede na taksonomske stopnje kaže preglednica 3 spodaj.

Preglednica 3: Sestava preizkusa po taksonomskih stopnjah

Ravni zahtevanega znanja	Predviden delež v preizkusu
1. Znanje in poznavanje	30 %
2. Razumevanje in uporaba	40 %
3. Samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	30 %

Tretješolke in tretješolci imajo omejene (a razvijajoče se) izkušnje s svetom, zato jim morajo biti teme besedil, ki jih berejo, blizu, poznati pa morajo tudi besedilne vrste. Na podlagi UN se je predmetna komisija odločila za uporabo pripovedovalnih besedil.

Pri izvedbi poskusnega preverjanja znanja je predmetna komisija izbrala eno umetnostno besedilo (prilagoditev prevoda Ezopove basni z naslovom Zima in Pomlad, v italijanščini *L'inverno e la Primavera*).

Predmetna komisija se je odločila za dvodelno zgradbo preizkusa, tako, kot je zgradba preizkusa tudi v 6. in 9. razredu.

Prvi del preizkusa sestavlja naloge s postopno naraščajočo ravnjo zahtevnosti iz razumevanja besedila (naloge od 1 do 3), iz uporabe jezika in skladenjske zmožnosti (naloge od 4 do 6) ter iz poznavanja in uporabe besedišča (7. in 8. naloge).

Tipi nalog so bili učencem že poznani. Pri razumevanju besedila so reševali naloge alternativnega tipa, izbirnega tipa in kratkega odgovora, pri skladenjski zmožnosti pa naloge povezovanja, dopolnjevanja in izbire pravilnega odgovora. Pri besedišču so učenci reševali naloge izbirnega tipa.

Drugi del preizkusa je tvorbna naloga (naloge 9). Zaradi razvijajočih se in še nekako omejenih zmožnosti pisanja besedil ob koncu 3. razreda osnovne šole je predmetna komisija tvorbno nalogu obravnavala kot nalogu visoke ravni zahtevnosti. Učenci so pisali utemeljevalno besedilo o najljubšem letnem času.

V skupno 9 nalogah z 19 postavkami se je preverjalo doseganje standardov znanja iz UN, ki so prikazani v spodnji razpredelnici.

Preglednica 4: Seznam preverjenih standardov znanja iz UN

Številka standarda v UN	Opis standarda znanja v UN
4.1.2a	Razbrati sporočilni namen piscev besedil in značilnosti oseb, predmetov in dogodkov iz besedila
4.1.2b	Brati različna besedila in razumeti posredno in neposredno izražene informacije
4.1.3a	Uporabiti osnovna pravila italijanskega jezika pri uporabi digram, velike začetnice in ločil
4.1.4a	Pri prepisu besedila razbrati morebitne napake in besede ponovno pravilno zapisati
4.1.4b	Prepoznati, zapisati in izgovoriti na ustrezen način besede s pravopisnimi in pravorečnimi posebnostmi in zaznati podvojene soglasnike
4.1.4c	Uporabiti ustrezzo besedišče v predvidljivih sporočanskih položajih, vezanih na učenčev vsakdan
4.1.3b	Pisati besedila različnih vrst na temo, ki je povezana z njihovim vsakdanom
4.1.5	Izražati občutja ob sprejemanju pripovednih besedil

Ugotovitve po izvedbi poskusnega preverjanja znanja

Spodnja preglednica prikazuje podatke o poskusnemu preverjanju znanja iz italijanščine v 3. razredu.

Preglednica 5: Specifikacijska tabela

Naloga	Taksonomska stopnja	Področje preverjanja	Tip naloge	IT	ID	Standardi znanja iz UN
1.a	I.	bralno razumevanje	alternativni tip	0,80	0,36	4.1.2 a
1.b	I.	bralno razumevanje	alternativni tip	0,47	0,53	4.1.2 b
1.c	I.	bralno razumevanje	alternativni tip	0,45	-0,10	4.1.2 b
2.a	II.	bralno razumevanje	izbirni tip	0,88	0,44	4.1.2 a
2.b	II.	bralno razumevanje	izbirni tip	0,87	0,45	4.1.2 a
2.c	II.	bralno razumevanje	izbirni tip	0,49	0,34	4.1.2 b
2.d	II.	bralno razumevanje	izbirni tip	0,79	0,48	4.1.2 b
3.	III.	bralno razumevanje	odgovor na vprašanje	0,47	0,30	4.1.2 b
4.	I.	metajezikovna zmožnost	dopoljevanje – izbirni tip	0,93	0,43	4.1.4 a
5.	II.	metajezikovna zmožnost	dopoljevanje	0,63	0,35	4.1.4 b
6.	II.	metajezikovna zmožnost	izbirni tip	0,71	0,46	4.1.4 b
7.	I.	pomenoslovje	izbirni tip	0,61	0,49	4.1.4 c
8.a	II.	pomenoslovje	izbirni tip	0,77	0,58	4.1.4 c
8.b	II.	pomenoslovje	izbirni tip	0,43	0,34	4.1.4 c
8.c	II.	pomenoslovje	izbirni tip	0,47	0,30	4.1.4 c
9.a	III.	pisni sestavek – upoštevanje navodil	tvorbna naloga	0,49	0,41	4.1.3 b 4.1.5
9.b	III.	pisni sestavek – pravopis in ločila	tvorbna naloga	0,24	0,32	4.1.4b
9.c	III.	pisni sestavek – jezikovna pravilnost	tvorbna naloga	0,41	0,36	4.1.3a
9.d	III.	pisni sestavek – besedišče	tvorbna naloga	0,65	0,52	4.1.4c

Učenci so kar uspešno reševali poskusno preverjanje znanja (indeks težavnosti 0,60). Poleg tega je indeks zanesljivosti poskusnega preverjanja znanja (0,80) primerljiv z indeksom zanesljivosti NPZ v 6. in 9. razredu.

Iz preglednice je razvidno, da je velika večina učencev (med 77 in 93 %) uspešno reševala naloge, ki so namenjene preverjanju bralnega razumevanja in zahtevajo iskanje bistvenih podatkov (1.a, 2.a, 2.b, 2.d naloga), uporabo jezika in skladenske zmožnosti (4. naloga) ter prepoznavanje prenesenih pomenov enostavnih besednih zvez (8.a naloga).

Večina učencev (med 61 in 71 %) je uspešno reševala naloge, ki preverjajo metajezikovno zmožnost (5. in 6. naloga), prepoznavanje sinonimov (7. naloga) in ustrezno rabo besedišča pri tvorbni nalogi (9.d naloga).

Malo manj kot polovica učencev (med 41 in 49 %) je uspešno reševala naloge, ki preverjajo razumevanje in povezovanje podatkov v besedilih (1.b, 1.c, 2.c naloga) tudi z izražanjem lastnih stališč (3. naloga), prepoznavanje prenesenih pomenov bolj zahtevnih besednih zvez (8.b in 8.c naloga) ter upoštevanje navodil, ustrezno zgradbo besedila in jezikovno pravilnost pri tvorbni nalogi (9.a in 9.c naloga).

Manjše število učencev (24 %) je v pisnem sestavku uspešno reševalo nalogo 9.b, ki preverja ustrezno rabo pravopisa in ločil.

Z izjemo naloge 1.c so bili indeksi diskriminativnosti vseh nalog ustrezni (od 0,30 do 0,58). Naloga 1.c (bralno razumevanje, alternativni tip) ni bila diskriminativna (indeks diskriminativnosti -0,10) in se je pokazala kot precej zahtevna (indeks težavnosti 0,45). To naloge je uspešno rešila manj kot polovica učencev.

Spolne ugotovitve

V analizi rezultatov bi predmetna komisija rada opozorila še na naslednje ugotovitve:

- učenci so dokaj uspešno reševali naloge, ki se nanašajo na razumevanje prebranega besedila. Možen vzrok za tak uspeh bi lahko bila uporaba splošnih strategij razumevanja sporočilnosti prebranega besedila, ki jih učenci razvijajo zaradi stalne in vsakdanje uporabe več jezikov;
- učenci uporabijo splošne strategije povezovanja prebranega besedila s podatki iz svoje vsakdanje izkušnje tudi pri reševanju nalog, ki zahtevajo pozorno analizo podatkov iz prebranega besedila. Posledica tega je, da tudi učenci z višjim splošnim uspehom lahko napačno rešujejo bolj zahtevne naloge, pri katerih se za pravilni odgovor zahtevata pozorno branje in povezovanje različnih informacij, danih v besedilu;
- za usvojitev skladenskih zmožnosti potrebujejo učenci dalj časa (3 leta šolanja so premalo). Velika večina učencev obvlada samo delno (in še ne popolnoma) področja, kot so pravopis, uporaba ločil, morfologija in sintaksa. Učenci so torej lahko uspešni pri taksonomsko manj zahtevnih nalogah (naloge izbirnega tipa, naloge dopolnjevanja), neuspešni pa pri taksonomsko bolj zahtevnih nalogah (pisni sestavek).

Ugotovitve poskusnega preverjanja znanja iz italijanščine v 3. razredu lahko sklenemo v naslednja priporočila:

1. Poskusno preverjanje znanja je zasnovano ustrezeno, struktura preizkusa je s predlaganim razmerjem taksonomskih ravni in danimi navodili na splošno ustrezena.
2. Naloge so po težavnosti ustrezne in večinoma diskriminativne.
3. Uporaba pripovedovalnih besedil se je pokazala kot ustrezena.
4. Zelo pomembno je natančno upoštevati navodila za vrednotenje, zlasti pri tvorbni nalogi.
5. Učiteljice in učitelji naj ne vrednotijo preizkusov svojih učenk in učencev.
6. Učenci za preverjanje znanja potrebujete varno in spodbudno učno okolje, zato priporočamo uporabo sodobnih pristopov učenja in poučevanja, predvsem formativnega spremeljanja.

ALLEGATO ALLA PROVA

L'Inverno e la Primavera

Un giorno il signor Inverno si trovò **faccia a faccia** con la giovane signorina Primavera.

L'anziana stagione, con quella sua **aria sapiente**, prese a dire:

- Mia cara amica, tu non sai essere decisa e determinata. Quando arrivi tu, le persone e gli animali ne approfittano per precipitarsi fuori dalle case o dalle tane e si riversano in quei prati che tu, con tanta premura, hai fatto fiorire. Essi calpestano l'erba e assorbono ogni sorso di quel sole che, col tuo arrivo, diventa più caldo. I tuoi frutti vengono **ignobilmente** raccolti e infine, con la confusione che tutti fanno, non ti permettono neppure di riposare in pace. Invece io incuto timore e rispetto con le mie nebbie, il freddo e il gelo. La gente si rintana in casa per paura del brutto tempo e mi lascia riposare tranquillo.

La bella e dolce Primavera, colpita da quelle parole, rispose:

- Il mio arrivo è desiderato da tutti e le persone mi amano. Tu non sai cosa significhi essere apprezzati. È una sensazione che non potrai mai provare perché con il freddo che porti anche i cuori più caldi si raggelano.

L'Inverno non disse più niente e si fermò a riflettere. Forse, essere ammirati e amati dagli altri, poteva anche essere una bella sensazione.

Ridotto e adattato da Esopo. In: P. Furlan e L. Taffarel, Matita e gomma, Tredieci, Treviso, 2020, pagina 106.

Dopo aver letto il brano *L'Inverno e la Primavera*, rispondi alle seguenti domande.

1. Per ogni frase, cerchia la V se essa è vera, e la F se essa è falsa.

1. a) La Primavera è una giovane signorina.

V F

L'Inverno è gentile e amorevole.

V F

La stagione anziana è l'Inverno.

V F

	1
--	---

1. b) L'Inverno non è amato dalle persone.

V F

Gli animali calpestano l'erba e i fiori.

V F

La Primavera incute timore e rispetto.

V F

	1
--	---

1. c) La Primavera fa confusione sotto il sole caldo.

V F

L'Inverno vorrebbe riposare in pace.

V F

Nebbia, freddo e gelo spaventano le persone.

V F

	1
--	---

2. Per ogni domanda, cerchia la lettera davanti alla risposta corretta.

2. a) Chi sono i protagonisti della favola?

- A Un signore e una signorina.
- B L'Inverno e la Primavera.
- C Le quattro stagioni.
- D Gli animali del prato.

	1
--	---

2. b) Che cosa fanno l'Inverno e la Primavera?

- A Fanno una gara per scoprire chi è più forte.
- B Fanno una chiacchierata per passare il tempo.
- C Fanno uno spettacolo per gli animali e gli uomini.
- D Fanno una discussione e si dicono quello che pensano.

	1
--	---

2. c) Perché, secondo l'Inverno, il comportamento della Primavera è sbagliato?

- A Perché secondo lui la Primavera non sa farsi rispettare.
- B Perché l'Inverno è gentile, la Primavera maleducata.
- C Perché le stagioni vogliono provare una bella sensazione.
- D Perché l'Inverno vuole essere ammirato e amato.

	1
--	---

2. d) Che cosa succede alla fine?

- A La Primavera diventa dura, determinata e decisa.
- B L'Inverno cambia aspetto e diviene dolce e gentile.
- C L'Inverno pensa che anche essere amati può essere bello.
- D La Primavera pensa di non essere rispettata e apprezzata.

	1
--	---

3. Rifletti e rispondi alla domanda.

La Primavera è desiderata e amata, l'Inverno è rispettato e temuto.

Scrivi qui sotto quale delle due stagioni, secondo te, è più felice.

Poi spiega perché è più felice dell'altra.

	1
--	---

4. Negli spazi vuoti delle frasi scritte qui sotto, ricopia le parole tra parentesi scegliendo la forma corretta.

L'inverno e la primavera sono due stagioni dell' _____ (ano/anno).

In estate si possono fare i _____ (casteli/castelli) di _____ (sabia/sabbia).

In _____ (autuno/autunno) si arrostiscono le castagne.

L'inverno incute rispetto con le _____ (nebie/nebbie) e il _____ (freddo/freddo).

Il nostro _____ (pupazo/pupazzo) di neve si è sciolto _____ (tuto/tutto).

L'inverno rimase _____ (colpito/colpitto) e si mise a _____ (riflettere/riflettere).

5. Completa le frasi seguenti con **a** o **ha**.

Il ventuno marzo _____ inizio la primavera.

Un proverbio dice che _____ Carnevale ogni scherzo vale.

Il mese di marzo _____ trenta giorni.

La Primavera _____ tanti fiori nei prati.

La bella stagione piace quasi _____ tutti.

Quel signore _____ un'aria severa.

Quando fa freddo voglio tornare _____ casa presto.

Quell'albero _____ tanti rami.

La mamma ha una gonna _____ righe.

Sara _____ prestato il libro a Ivan.

	1
--	---

6. In ogni frase cerchia la parola **in grassetto**, scritta correttamente.

In autunno le **foglie/folie** cadono.

Le **castagne/castanie** si raccolgono in ottobre.

Gli uomini amano di **quore/cuore** la Primavera.

Quest'estate ho visto una **biscia/bischia**.

In aprile ci sono spesso **aquazzoni/acquazzoni**.

Nel mese di giugno maturano le **ciliegie/ciliege**.

	1
--	---

7. Per ciascuna coppia di parole, cerchia la risposta corretta.

COPPIA DI PAROLE	LE PAROLE SONO	
inesperto/incapace	sinonimi	contrari
sapiente/sciocco	sinonimi	contrari
confusione/disordine	sinonimi	contrari
timore/sicurezza	sinonimi	contrari
apprezzato/stimato	sinonimi	contrari
desiderato/voluto	sinonimi	contrari

8. Per ogni domanda, cerchia la lettera davanti alla risposta corretta.

8. a) L'Inverno si trovò faccia a faccia con la Primavera.
Che cosa significa l'espressione "trovarsi faccia a faccia"?

- A Essere in piedi, uno dietro all'altro.
- B Essere uno di fronte all'altro.
- C Essere distesi a terra con i visi vicini.
- D Essere rivolti uno a destra, uno a sinistra.

	1
--	---

8. b) L'anziana stagione cominciò a parlare con aria sapiente.
Che cosa significa l'espressione "con aria sapiente"?

- A Con un'espressione attenta e concentrata.
- B Con l'espressione di chi si crede intelligente.
- C Con un'espressione stanca e assonnata.
- D Con un'espressione arrabbiata e dura.

	1
--	---

8. c) I frutti della Primavera vengono ignobilmente raccolti.
Che cosa significa l'espressione "vengono ignobilmente raccolti"?

- A Vengono raccolti tutti dagli gnomi e dalle ninfe.
- B Vengono raccolti in modo lento e accurato.
- C Vengono raccolti senza rispetto e attenzione.
- D Vengono raccolti e messi a essiccare.

	1
--	---

9. Le immagini qui sotto raffigurano le quattro stagioni: la primavera, l'estate, l'autunno, l'inverno.

Racconta qual è la stagione che preferisci, descrivi le cose che ti piace fare in quella stagione e spiega perché ti piace più di ciascuna delle altre tre. Usa la pagina di destra con le righe.

La stagione che mi piace di più

9.a	9.b	9.c	9.d
2	1	1	1

Punteggio totale: 20